

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obvinenému **A. Z. a spol. pre spolupáchateľstvo zločinu prevádzachstva** podľa § 20, § 355 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde v Galante pod sp. zn. 3 T 209/2008, v spore o príslušnosť medzi Okresným súdom v Galante a Okresným súdom Bratislava V rozhodol na neverejnom zasadnutí konanom 26. januára 2009 v Bratislave podľa § 22 ods. 1 Tr. por.

t a k t o :

Príslušným súdom na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obvineného A. Z. a spol. vedenej na Okresnom súde v Galante pod sp. zn. 3 T 209/2008, **je Okresný súd Bratislava V.**

O d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal 15. mája 2008 na Okresnom súde Bratislava V obžalobu na obvinených A. Z. a S. S. za spolupáchateľstvo pokračovacieho zločinu prevádzachstva podľa § 20 Tr. zák., § 355 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ obvinený S. S. za bližšie nešpecifikovanú finančnú výhodu, umožnil odo dňa 10. apríla 2006 do 22.03 hod. dňa 13. mája 2006, prechod cez územie Slovenskej republiky najmenej 14 nelegálnym migrantom z oblasti Indie, Pakistanu a Iraku, ktorí boli na základe anonymného telefonátu, spolu s ním dňa 13. mája 2006 o 22.03 hod. nájdení v Š. nachádzajúcom sa na K., patriacom A. K., od ktorého mal obvinený S. S. byť prenajatý,

2/ obvinený S. S. spolu s obvineným A. Z. po predchádzajúcej dohode v presne nezistenom čase dňa 17. júna 2006 na nezistenom mieste v Bratislave po zaplatení sumy

3 000 USD umožnili nastúpiť do bližšie nestotožneného vozidla taxislužby zn. Škoda, modrej farby N. D. spolu s tromi deťmi-nelegálnym migrantom z Iraku a následne ich vysadili na bližšie nestotožnenom mieste v blízkosti štátnej hranice medzi Slovenskou republikou a Rakúskom, za účelom ich pešieho prechodu a následného opätovného stretnutia na rakúskej strane, pričom však boli v priestore HM XII/19 zadržaní hliadkou PZ OHK Bratislava-Rusovce,

Okresný súd Bratislava V uznesením z 19. mája 2008, sp. zn. 1 T 74/08, podľa § 241 ods. 1 písm. a/ Tr. por. postúpil predmetnú vec na prejednanie Okresnému súdu v Galante ako súdu miestne príslušnému.

Svoje rozhodnutie o postúpení veci založil Okresný súd Bratislava V na tom zdôvodnení, že ani jeden z obvinených, ktorí sú trestne stíhaní za to, že v úmysle získať priamo pre seba finančnú výhodu, pre osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky alebo osobami s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, pomáhali v nedovolenom prekročení štátnej hranice Slovenskej republiky a v prechode cez jej územie, sa svojho konania spočívajúceho v pomáhaní prekročenia štátnej hranice Slovenskej republiky alebo prechodu cez jej územie, nedopustili na území okresu Bratislava V, aj keď skutok uvedený pod bodom 2/ vyšiel najavo až v okrese Bratislava V.

Okresný súd Bratislava V poukázal na to, že z obsahu trestného spisu jednoznačne vyplývajú a sú zistiteľné miesta, kde sa obvinení svojho konania, a to pomáhania cudzím štátnym príslušníkom prejsť cez hranicu Slovenskej republiky dopustili, pokiaľ ide o skutok pod bodom 1/, N. v Šali a pokiaľ ide o skutok pod bodom 2/, na autobusovej stanici Mlynské Nivy č. 31 v Bratislave.

Tým je podľa Okresného súdu Bratislava V daná miestna príslušnosť dvoch súdov, a to Okresného súdu v Galante a Okresného súdu Bratislava II, preto predmetnú vec postúpil jednému z miestne príslušných súdov, a to Okresnému súdu v Galante.

Okresný súd v Galante uznesením z 21. novembra 2008, sp. zn. 3 T 209/2008, per analógiám § 241 ods. 1 písm. a/ Tr. por. vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť

na prejednanie predmetnej trestnej veci a 8. januára 2009 ju predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie sporu o príslušnosť, na ktorý vec došla 13. januára 2009.

Okresný súd v Galante v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zo samotného popisu skutku v bode 1/ obžaloby vyplýva, že obvinený S. S. umožnil nelegálny prechod cez územie Slovenskej republiky najmenej 14 migrantom z Indie, Pakistanu a Iraku, pričom migranti prechádzali cez podstatnú časť územia Slovenskej republiky, cez územné obvody viacerých súdov, avšak nájdení boli v meste Šaľa, v územnom obvode Okresného súdu Galanta. Miestom spáchania činu sú teda územné obvody viacerých okresných súdov, cez ktoré migranti prechádzali.

Ku skutku pod bodom 2/ obžaloby Okresný súd v Galante uviedol, že sa mal stať v Bratislave v blízkosti štátnej hranice medzi Slovenskom a Rakúskom, pričom štátna hranica medzi Slovenskou republikou a Rakúskom v rámci Bratislavy prebieha iba v územnom obvode Okresného súdu Bratislava V.

Vychádzajúc z popisu druhého skutku a z právnej vety obžaloby, trestný čin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. sa podľa Okresného súdu v Galante mal stať v územnom obvode Okresného súdu Bratislava V.

Keďže spoločné konanie o oboch skutkoch realizoval v štádiu prípravného konania prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V a za existencie miestnej príslušnosti viacerých súdov podal obžalobu na Okresnom súde Bratislava V, s poukazom na § 20 Tr. por. argumentoval Okresný súd v Galante, že miestne príslušným súdom na konanie o obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava V nie je Okresný súd v Galante, a preto vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 22 ods. 1 Tr. por., ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu v Galante a Okresnému súdu Bratislava V, prerokoval vzniknutý spor o miestnu príslušnosť a dospel k záveru, že príslušným súdom na vykonanie konania v predmetnej veci je Okresný súd Bratislava V.

Rozhodnutie Okresného súdu v Galante, i keď v jeho odôvodnení sú isté nepresnosti, je v podstate správne. Nezodpovedá skutočnosti, že by štátna hranica medzi Slovenskou republikou a Rakúskom v rámci Bratislavy prebiehala a dotýkala sa len obvodu okresu Bratislava V. Dotýka sa aj obvodu okresu Bratislava IV, ale to v danom prípade nie je rozhodujúce.

Podstatné je, či konanie zakladajúce zločin prevádzachstva, alebo jeho následok mali nastať v obvode Okresného súdu Bratislava V.

Pre správne rozhodnutie o miestnej príslušnosti súdu v danej veci bolo treba sa riadiť ustanoveniami § 17 ods. 1 Tr. por., § 18 ods. 1 Tr. por. a § 20 Tr. por.

Podľa § 17 ods. 1 Tr. por. konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

Podľa § 18 ods. 1 Tr. por. o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonávať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu veci v primeranej lehote.

Podľa § 20 Tr. por. ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu, alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

Ustanovenie § 17 ods. 3 Tr. por., jeho poslednej vety, podľa ktorej konanie vykonáva súd, v obvode ktorého čin vyšiel najavo, je len podporným hľadiskom pre určenie miestnej príslušnosti v prípadoch, v ktorých miesto činu nemožno zistiť, alebo bol čin spáchaný v cudzine a nedá sa zistiť ani miesto, kde obvinený býva, pracuje, alebo sa zdržiava, alebo sú tieto miesta mimo územia Slovenskej republiky.

Aplikácia ustanovení § 17 ods. 3 Tr. por. v danom prípade neprichádzala do úvahy, lebo miesto spáchania žalovaného zločinu pri oboch skutkoch je zistiteľné.

Okresný súd v Galante správne poznamenal, že miestom spáchania činu, pokiaľ ide o skutok pod bodom 1/ obžaloby, sú všetky miesta kadiaľ migranti, ktorí boli zadržaní v Šali, prechádzali.

Všetky miesta kadiaľ migranti prechádzali nebolo možné presne zistiť, ale evidentné je, že boli zadržaní v Šali, v byte, ktorý mal prenajatý obvinený S. S.. Pomáhanie v nedovolenom prekročení štátnej hranice a prechode cez územie Slovenskej republiky sa malo stať aj v obvode Okresného súdu v Galante. Preto pokiaľ by nebolo druhého skutku, alebo v druhom prípade by nebolo zistené miesto činu, bol by príslušným na vykonanie konania v predmetnej veci Okresný súd v Galante.

Rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie miestnej príslušnosti súdu, bolo zistenie miesta spáchania činu v bode 2/ obžaloby.

Okresný súd Bratislava V síce správne poznamenal, že miestom spáchania činu v bode 2/ obžaloby bol aj obvod Okresného súdu Bratislava II. Nezodpovedá však skutočnosti, že by miesto spáchania činu nebolo aj v obvode Okresného súdu Bratislava V.

Zo spisového materiálu možno zistiť, že miestom, kde mali obvinení umožniť nastúpiť do taxíka osobe menom N. D., pochádzajúcej z Iraku, ktorá nie je občiankou Slovenskej republiky ani osobou s trvalým pobytom na jej území, mala byť autobusová stanica v Bratislave na Mlynských Nivách, čo je v obvode Okresného súdu Bratislava II. Príslušným súdom by podľa miesta spáchania činu bol aj Okresný súd Bratislava II.

Tvrdenie Okresného súdu Bratislava V, že miestom spáchania žalovaného zločinu nebol obvod tohto okresného súdu a že v jeho obvode iba čin vyšiel najavo, však nie je opodstatnené.

Obvinení mali podľa obžaloby pomáhať vyššie menovanej osobe, pochádzajúcej z Iraku, a jej deťom, nedovolené prekročiť štátne hranice Slovenskej republiky takým spôsobom, že jej

zabezpečili taxík, do ktorého ju naložili aj s tromi deťmi a taxikár tieto osoby potom odviezol do blízkosti štátnych hraníc, kde ich vyložil, čo malo byť v obvode Okresného súdu Bratislava V. V obvode tohto súdu v Bratislave – Rusovciach, bola menovaná osoba so svojimi deťmi aj zadržaná hliadkou policajného zboru.

V nadväznosti na tieto zistenia Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že **miestom spáchania zločinu prevádzactva spočívajúcom v pomáhaní osobe, ktorá nie je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo osobou s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, v nedovolenom prekročení štátnej hranice Slovenskej republiky alebo prechode cez jej územie, je nielen miesto, kde konkrétny úkon pomoci páchatel'a nastal, ale aj miesto, kde mal nastať účinok tejto pomoci zakladajúcej uvedený zločin, a to nedovolené prekročení štátnej hranice a aj miesta, kadiaľ k štátnej hranici táto osoba, ktorej bolo pomáhané v nedovolenom prekročení štátnej hranice, prechádzala.**

V danom prípade k uskutočneniu nedovoleného prekročení štátnej hranice malo dôjsť v obvode Okresného súdu Bratislava V a územím obvodu tohto súdu aj táto osoba, ktorá chcela nedovolené prekročiť štátne hranice Slovenskej republiky, prechádzala.

Preto miesto spáchania činu bolo aj v obvode Okresného súdu Bratislava V.

Na základe toho možno uzavrieť, že v predmetnej veci miesta spáchania činu sa nachádzali ako v obvode Okresného súdu v Galante, tak i Okresného súdu Bratislava II ako aj v obvode Okresného súdu Bratislava V.

V takom prípade sa uplatní ustanovenie § 20 Tr. por., ktoré rieši naznačenú situáciu tak, že konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu.

Obžaloba bola podaná na Okresnom súdu Bratislava V, preto bola založená miestna príslušnosť tohto súdu.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol spor o príslušnosť tak,

ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. januára 2009

JUDr. Milan K a r a b í n , v . r .
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová